

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szardán és szombaton este.
Késziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Egész évre 12 korona. Félévre 6 korona. Negyed évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér.
Hirdetéseket a legjutányosabb árban közlünk

Magyarok karácsonya.

Szomorú karácsony. Fekete ünnep.

Míntha nem is lennének karácsony hetében. Csenedesek, komorak az utcák. Az árubázak kirkataiban hiába keressük a megszokott fényűző pompát. Minden a véres háború szörnyű borzalmaira emlékeztet, még az emberek is, komoran áldogálnak a kirkatok előtt, az ünnepi hangulatnak minden jele nélkül. Szomorú ünnep lesz ez az idén, végtelenül szomorú. Hány ablakmarad majd sötétan az idén, ahol máskor a szeretet ünnepének előestéjén fény áradt ki a hatalmas fényfák csillogó ágairól. Ahol évek során át békesség, megelégedés, boldogság tanyázott, ezidén bánat és szomorúság vált urrá a meleg családi otthonban. Itt a fiu hiányzik, ott az apa. Emitt a hitves siratja ismeretlen sorsu férjét, amott a nővér kesereg az elveszett testvér felett. Nem a szeretet ünnepe ez, hanem a bánat, hanem az öröm ünnepe ez, hanem a gyászé, a szomorúságé.

Milyen nagyot változott is a világ néhány hónap óta. Milyen hatalmasan alakultak át vágy, törekvés, igény és gondolkodás, jóformán követni sem tudjuk a nagy metamorphosis minden fordulatát.

A nagy, a véres, a méreteiben soha el nem képzelt kiterjedésű háború felforgatta az egész világrendet. Fejtetőre állította egész Európát. Egy rövid cikk keretében szinte megoldhatatlan feladatnak látszik leírni azt az óriási hatást, melyet ez a háború a nemzetközi, politikai, közgazdasági és szociális viszonyokra gyakorolt és önkéntelenül is felvetődik az a kérdés, hogy ez a leírhatatlanul nagy hatás muló jelenség-e csupán, avagy mélyrehatóbb, maradandó nyomokat fog-e hátrahagyni?

Ami Magyarországot illeti, azt hisszük, nálunk a háború ha-

tása sok vonatkozásban maradandó jellegű lesz.

Beigazolta ez a háború azt, hogy a monarchiának súlypontja megbízhatóság szempontjából feltétlenül Magyarországon van és hogy Ausztria német elemein kívül egyedül a magyar nemzet az, amely a dynastiának és monarchiának hű és megbízható támasza. Es ebből önként két dolog következik. Az egyik: hogy Magyarországot a jövőben nagyobb jelentőségű szerep illeti meg a dualisztikus kötelekben, mint aminőt eddig betöltött. A másik: hogy a magyar nemzet megerősítése a magyarság jogainak minden vonalon való győzelmes érvényesítése, nemcsak nemzeti, de monarchikus érdek is. El kell ennek folytán következni egy olyan erőteljes, vagy ha úgy tetszik, akár sovinszta nemzeti belpolitikának is, amely mindenütt és minden vonatkozásban a magyarság leplezetlen megerősítését és a magyar faj szupremáciájának nyílt érvényesítését tűzi ki legfőbb feladatául ez ország területén, mert ennek a fajnak ereje és boldogulása az, amire a kettős monarchia a maga létét, fennállását és jövőjét legmegbízhatóbban alapíthatja.

Ebből a szempontból tehát maradandó jellegű hatást várunk a mostani háborútól és ha ezen feltevésünkben csalódnai nem fogunk, akkor megállapíthatjuk, hogy az a sok magyar vér, amely határszéleinket, Lengyelországot, Galícia és Szerbia földét áztatja, nem tolt el hiába.

Mert abban az új korszakban melyet fantáziánk ma nem minden alap nélkül képzél el, új élet fog fakadni a magyar állam területén. Egy jogaiban megerősödött, szabadságában biztosított, szuverenitásának érvényesítésében meg nem akadályozott nemzet az alkotó munka terén csodákat tud művelni. A magyar nemzet szívósságáról, életerejéről már ne-

hez viszonyok között tett komoly tanubizonyoságot.

Munkaereje és alkotóképessége még csak fokozódni fog. El fog úlni az áldatlan politikai viszálykodás és helyébe lép a céltudatos, produktív munka. Testvér nem fog küzdeni többé a testvér ellen, de vállvetve fog mindenki dolgozni nemzeti nagylétünk biztosításán.

Ha így lesz, nem hiába hozta meg a magyar nemzet rettenetes nagy vérdíjat. Ha így lesz, akkor egy új, egy szebb jövő hajnalhasadását várjuk és a magyar nemzetnek nem lesz több szomorú karácsonya, fekete ünnepe.

Vármegyei közgyűlés. Az ujhelyi aszfaltozás ügye.

Tuagap délelőtt tartotta meg vármegyénk törvényhatósági bizottsága ezidéri rends téri közgyűlését. A vidéki bizottsági tagok nem nagy számban voltak jelen s az egyes határozati javaslatok, — kivéve talán csak az ujhelyi aszfaltjárda ügyét, — majdnem mind szó nélkül lettek elfogadva, úgy hogy a közgyűlés díre már végzett a tárgysorozattal.

A gyűlés egyik érdekessége az a spanyi jelentés volt, melynek legnevezetesebb részét külön cikkben ismertetjük. A jelentést egyhangulag tudomásul vették; az előző főispán pedig külön is hozzáfűzte a jelentéshez, hogy a vármegyében a károkok megbecsülése, — és pedig külön a saját katonaságunk s külön az ellenség által okozott károkok, — a legnagyobb gonddal folyamatban van és hogy az összegyűjtött adatok nem maradnak meg pusztán számoknak, hanem azok alapján *tényleg* mindenképp kárpótlásban fog részesülni a lehetőség legszélesebb határáig.

Egyébként a közgyűlés választásokkal kezdődött. Az albizottságokat egészítették ki. Ezek is egyhangulag történtek meg. A legfontosabb organumban, a közigazgatási bizottságban Dókus Ernő, gr. Majláth József, dr. Molnár Béla, Nagy Berna és báró Sennyey Miklós mandátuma

járt le. Valamennyiüket újból megválasztották.

A községi ügyek s a tártstűrvényhatóságok, — többnyire már idejenuit, — átiratai nem kelettek különösebb érdeklődést. Ujhely város aszfaltozási ügyénél azonban némi vita fejlődött ki.

Szirmay István dr. t. főügyész ismertette az ügyet s javasolta, hogy a városnak a járdázásra vonatkozólag a vállalkozóval kötött szerződésről a jóváhagyást tagadják meg, mert a szerződést a közszállítási szabályrendelet intézkedéseinek teljes figyelmen kívül hagyásával kötötték meg.

Kérésny G. u. la főmérnök a szerződés védelmére kelt; elismerte, hogy egyes formaitások figyelmen kívül lettek hagyva, mert a dolog sürgős volt, de a közszállítási szabályrendelet szellemét azért nem sértették meg. A város érdekében áll, hogy a szerződéstől a jóváhagyással ne tagadják meg, mert a szerződés sokkal előnyösebb, mint a többi vállalkozók ajánlatai voltak; kár volna ezt a vállalkozót az obli-gációból kiengedni.

Szirmay István hosszabb beszédben válaszolt s kimutatta, hogy a szerződés nagyon is lényeges hibákban szenved; legfőbb hibája, hogy a terveket nem készítették el, a szerződés tehát csak üres, tartalmatlan valami, amely pusztán csak az egységárok kérdését intézi el, de mondja meg, hogy tulajdonképpen hol, mit, mennyit kell csinálnia a vállalkozónak. Ami az obli-gát illeti, jelenleg az ugysis lényegtelen, hisz tudjuk, hogy a vállalkozó most minden pontnál vis majorra hivatkozhatik; a végleteleg pedig senkit sem lehet obli-góban tartani.

A főügyész szavai után Mecser G. u. a főispán kijelentette, hogy a dolog oly világos, hogy a szerződés jóváhagyásáról beszélni sem lehet. Ez volt az összes bizottsági tagok véleménye is és így a szerződéstől a jóváhagyást egyhangulag megtagadták.

Használjunk hadisegély póstabélyeget.

NÉVJEGYEK
A LEGSZEBB KIVITELBEN KÉSZÍTETNEK

LANDESMANN M. ÉS TÁRSA
KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
SÁTORALJAUJHELY.

ZEMPLÉNMEGYE

1/3 része volt orosz megszállás alatt
A tegnapi vármegyei közgyűlésnek, melynek lefolyásáról más helyen referálunk, egyik legérdekesebb része volt az alispán évnegyedes jelentése s ennek is az a pontja, mely a vármegyénk területét ért orosz betörésről beszámolt. Az alispáni jelentésnek ezt a részét szövegszerűen itt adjuk:

Fájdalommal kell jelentenem azon súlyos oszlopást, mely vármegyénket az elmúlt évnegyedben az ellenséges betörés folytán érte. Az ellenség november 19-én kezdett mutatkozni a szinai és mezőlaborci járások határmenti szélein s rövid pár nap alatt előzőlülte a szinai, mezőlaborci, homonnai és sztopkói járásokat. Hozzávetőleges számítás szerint 170 községünket, 380000 kat. hold területtel és 70000 lakossal szállta meg az ellenség, amely terület vármegyénk egyharmad részének felel meg. Hála azonban az isteni gondviselésnek és csapataink vitészségének ezen ellenséges betörés csak muló veszedelem volt, úgy hogy ma már vármegyénk az ellenségtől meg van tisztítva. Ugyanis dec. 12-én a mezőlaborci járásban még hátramaradt ellenséges hátrvédők is kitaraktak.

Az ellenséges betörés súlyos károkat okozott különösen Homonnán és Mezőlaborcon, amely helyeken az ellenség kivonulása után azonnal megjelentem és a helyszínen győződtem meg a nagy pusztulásról, amely ezeket a helyeket érte. A közigazgatást az ellenség elvonulása után azonnal helyreállítottam s úgy a járási mint a községi tisztviselők állásait el is foglalták, s így a közigazgatás mind a négy felső járásban már zavartalanul működik. Különböző tisztelettel jelentem, hogy az ellenséges betörésről és az ez által okozott kárról részletes jelentést még ez idő szerint nem tehetek, miután azt csak majd az erre vonatkozó hivatalos jelentések után állíthatom össze.

HIREK.

— Lapunk legközelebbi száma a közbeeső háromnapos ünnep miatt hétfőn, e hó 28-án délelőtt a rendes időben jelenik meg.

— Halálórási Mint részvétellel értesülünk, városunk egyik köztisztviselőjében álló, nagy kort elért matrósnája, özv. **Hornya Ferencné**, szül. **Zsarnóczai Zsarnóczay Amália** ma éjjel 96 éves korában elhunyt. A megboldogultban dr. **Hornya Béla** tb. vármegyei főorvos, továbbá **Hornya Odön** ny. törvényszéki bíró édes anyjukat gyászolják.

— A főgimnázium igazgatósága közli, hogy az előadások az I—VI osztályban is megkezdődnek január 4-én az izr. hitközség elemi iskolájában (Kesztenbaum-féle alap. épület). Az ifjúság d. u. 2 óraker tartozik megjelenni a jezzett helyen.

— Adomány. A francia hadifogságban szülő Buza Barna számára küldendő újví megemlékezés céljára lapunkhoz újabban **Göör Sándor** ur (Szerencs) küldött be 20 koronát.

— A Sátoraljaihegyi Izr. Nép-könyha Egyesület f. hó 27-én, vasárnap délután fél 3 óraker az izr. hitközség tanácstermében közgyűlést tart. Tekintettel a tárgysor fontosságára a t. tagok mennél nagyobb számban való megjelenését kéri az Elnökség.

— A katonák karácsonya. A katonák karácsonyi ajándékára Nagytárkány községből **Vámos József** 3, **Szűcs Józsefné** 3, **Petrik Jánosné** 3, **Gönczy Jánosné** 3, **Petrik Pál** 6, **Evva Pál** 3 koronát, Dr. **Löcherer** vármegyei főorvos 3, **Kottán Györgyné** (Sajhely) 4, és **Bernáth Győző** (Magyaras) 50 koronát küldött a vármegye főispánjához, mely összeg az illetékes helyre elküldetett.

Nyilt-tér.

Császárfürdő Budapest Nyári és teli gyógyhely, a magyar legvalóságos rend tulajdona. Elsőrangú kénas hévízü radioaktív gyógyforrásai; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák külön hölgyek és urak részére, Török-, kő- és márványfürdők, hőlég-, szensavas- és villamos-vizfürdők. A fürdők kitűnő orvosi eredményre, használatuk főleg csúszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószobával Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógyi és zenédíj nincsen. Prospektust ingyen és bérmentve küld

Az igazgatóság.

A Nida mentén és a Tomasovtól délre fekvő területen kisebb útközetek fejlődtek.

Przemysl előterében a harcok tovább folynak.

Höfer altábornagy
a vezérkari főnök helyettese.

Az orosz sereg üldözése.

A németek átlépték a Bzurát.

Berlin, dec. 22.

A német nagy főhadiszállásról közlik:

Kelet- és Nyugatporoszországban a helyzet nem változott.

Lengyelországban csapataink hevesen harcolnak a Bzura és Ravka-szakasz birtokáért. Több helyen már kiterjedt koltok az e szakaszokon való átkelést.

A Pilica jobb partján a szövetséges csapatok még harcolnak.

A reménytelen francia offenziva

Mindenütt visszaverték a németek.

Berlin, dec. 22.

A német nagy főhadiszállásról hivatalosan jelentik:

Nieuportnál és Ypern vidékén általános a nyugalom.

A francia territoriális csapatok által megerősített angol hadsereg ma éjszaka kétségbeesetten támadott, hogy Saint Hubert és Givenchy mellett december 20-án elvesztett állásait visszafoglalja de támadásait visszautasítottuk.

A franciáknak Albert vidékén, Compiègne-től északkeletre, Perthes mellett ellenünk tegnap intézett támadásait, súlyos veszteségeket okozva visszavertük.

Az Argonneok nyugati részén néhány lövészárkot elfoglaltunk. Az Argonneoktól keletre, Verduntól északnyugatra és északra a francia támadásokat könnyű szerrel visszautasítottuk, miközben a franciák helyenként a leg súlyosabb veszteségeket szenvedték.

Joffre tábornok hadparancsa.

A német nagy vezérkar gyilkos tréfája.

Berlin, dec. 22.

A német legfelsőbb hadvezetőség tegnapi hivatalos jelentésében közzétette a francia fővezér december 17-i hadseregparancsát, melyet a németek egy elesett francia tisztnél találtak meg s amelyben Joffre tudvalevőleg az általános támadást rendelte el seregeinek. Ma a német legfőbb hadvezetőség erre vonatkozólag a következő, gyilkosan gunyos közlést adta ki:

Sajnos, csak a közzététel után állapítottuk meg, hogy Joffre tábornoknak 1914. évi december 17-én kelt s általunk tegnap nyilvánosságra hozott hadparancsa a következő utóirattal végződött: „A hadparancs ma este az összes csapatokkal közlendő és megakadályozandó, hogy a sajtóba kerüljön.”

A legfelsőbb hadvezetőség

Bombázták Dowert!

Német aviatikus a legfontosabb angol kikötő felett

Berlin, dec. 22.

A Wolf-ügynökség Kölnből jelenti:

Prodzky német tengerész-aviatikus főhadnagy Dowert főlé repült és több bombát ledobott. Azt hiszik, hogy az egyik bomba a pályaudvarra esett. Az aviatikus egy óra múlva visszatért.

Mai távirataink.

A miniszterelnökség sajtóosztályának hivatalos közlései.

Harcok az Ung és Latorca mentén.

Galiciában támadnak az oroszok.

Budapest, dec. 22,

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

A Kárpátokban a hegygerinc között, attól délre a Latorca és Ung folyók területén új harcok folynak.

Galiciában tegnap az oroszok ismét támadásba mentek át, anélkül, hogy sikert értek volna el. Különösen a Duna-ecz alsó folyásánál szenvedtek súlyos veszteségeket.